

برای اینکه این حرکت را به زانو در بیاورند. چرا که اگر آن حرکت توفیق پیدا میکرد که بتواند در همان شکل خودش روی پا بماند و تلاطم پیدا کند، سراسر مشرق زمین وارد مرحله عسبیبی میشد که دیگر این تلاطمهای را که شما بعدها شاهدش هستید، کمتر می دیدید. برای این پر قدرت مردم مرکز این منطقه با توجه به شرایط استراتژیکش ایرانی خواهد بود که میتواند در مقابل بسیاری از عادلانات جهانی، بصورت منطقی و نه بصورت شعارگونه، نقش آفرینی کند. بنابراین، در آن زمان، حرکت ملی شدن صنعت نفت و نقش آفرینی جبهه ملی در دورههای رودر رویی با استعمار بیگانه از یکسو و در هم شکستن قدرت یک حکومت سلطه گر داخلی و بازگرداندن قدرت حکومت بدست مردم، یک حرکت استثنایی در جهان آنروز بشمار می رفت. در پی کودتای ۲۸ مرداد جبهه ملی توفیق پیدا میکند که نهضت مقاومت ملی را بنیانگذاری کند و بعد از چند سال بار دیگر میتواند جبهه ملی دوم را سامان دهد. آن رودر رویی های شدید را با حاکمیت رژیم گذشته بسوزاند آورد که سرانجام تمام آن تلاشها و کوششها و تداوم آن در مراحل بعدی منجر به این شد که سرانجام رابرداری چون بهمن ۱۳۵۷ بوجود بیاید در متن آن رویداد چیزی جز استقرار حاکمیت ملی در ایران برای ملت ما متصور نبود.

و هم امروز شما شاهدید که بعد از ۲۰۲۰ چند سال محبجان ملت ایران و نیروهای جوان در راه دستیابی به این پدیده مهم یعنی استقرار حاکمیت ملی در ایران و اینکه همه چیز از ایران ملت ناشی میشود و هیچ فرد و هیچ ارگانی نتواند به تنهایی خود را محور بیاورد. بلکه اینک انتخاب و تمامی فشارها پدید می آید. اینک منتخب ملت باشد، اینک انتخابی در متن جامعه ایران، در قالب تک انداز این ملت باشد و تمامی فشارها و شرایط حقیقتی که کوشیده اند بر این ملت حاکم بگرداند، تا به امروز به ثمری نداشتند است و همچنان شاهد حضور حاکم مردم در صحنه مبارزاتی هستیم که برای استقرار آزادی، مردم سالاری و استقرار حاکمیت ملی در این سرزمین به کوشش

خود ادامه می دهند.
مردم برای اینکه پیش از این وقت شما عزیزان را نگیرم و فرصت ربابی سروران ارجحندی که در آنجا حضور دارند و سخن خواهند گفت فراهم بیاورم، سخنان را با آزرگی بیرونی هر چه سرعتر برای همه باشند می بینم. سرزمین بیابان می برم و امیدوارم که در آینده نزدیک همه مردم این سرزمین دست در دست هم سرود شادمانی و نشاط و سرزندگی آزادی و سربلندی و سرفرازی ملت ایران را سر بدهند و به اعتبار موفقیت استراتژیک ایران روزگاری فراسد که ما بتوانیم بار دیگر در حوزه فرهنگ گسترده ایران را سراسر منطقه آسیای مرکزی، قفقاز و افغانستان، اتحادیه گسترده ای را بوجود بیاوریم که چنین اتحادیه ای قادر بر این باشد تا بتواند با توانمندی هر چه بیشتر شکوفایی و سرزندگی را در تمام زمینه ها به این جامعه گسترده ۳۰۰ میلیونی بازگرداند.

به امید آرزو و با پدروود به همه شما عزیزان و شرکت کنندگان در این نشست. پس از سخنان دکتر و روحانود، دکتر معجد الهامی به بیان مطالبی پیرامون تاریخ جبهه ملی ایران پرداختند. ایشان طی سخنان خود بیان داشتند:

در تاریخ شکل گیری جبهه ملی همانطور که در نشستهای قبلی هم گفته شد، از نظر تاریخی شکی نیست که یک نهضت اثر گذار و مفیدی برای تاریخ سیاسی معاصرمان بوده و تا به همین الان هم تاثیر گذار و موثر بوده است. اساساً شکل گیری جبهه ملی در جهت یک امر مهمی انجام شد که آن، اعتراض به نحوه اداره انتخابات و اعتراض به نظام درباری بود که میخواست به سبب ۲۸ سال گذشته خودش که حاکم بوده، نماینده ها را به دست خود به مجلس بفرستد که اگر اسم آنها را نماینده بگذاریم، در جهت مطامع استعماری و استبدادی عمل کنند. تشکیل جبهه ملی اعتراض ششگانه گورنه ای بوده که در برابر حدود ۲۰ نفر با هم رفتند و در دربار تخصص کردند و خواهان اصلاح قانون انتخابات در جهت حاکمیت مردم

بودند، نه در جهت حاکمیت استبداد سلطنتی در ایران. بدصورت جبهه ملی شکل میگیرد و اعتراض هم به منصف ظهور میرسد و با تمام تر فتنههایی که دربار و شریک استعماریش بوجود میآورد، نیروهای باقوفهای در مجلس راه پیدا میکنند. و رهبری تر شخص فرهیخته (دکتر مصدق) این جبهه را نمیکند که در تلاشی شود، آرزو سازماندهی میکند و در مجلس در جهت منافع ملی آنرا به حرکت درمیآورد که از آن جمله است ملی شدن صنعت نفت.

جبهه ملی در نهضت ملی شدن نفت عملکرد بسیار درخشانی داشت که از آن جمله است رشد اجتماعی مردم و مقابله با تفکرات انحرافی و استعماری.

جبهه ملی در مقابل حرکت حزب کمونیست توده ایران اثر بزرگی در جامعه ایران گذاشت که آن اینکه مردم ملی و آزادیخواه را در مقابله با مطامع استعمار جهانی شکل داد و سازماندهی و هدایت کرد.

البته جبهه ملی با تمام اثرات خوبی که داشت، نقاط ضعفی هم داشت که این نقاط ضعف میتواند اگر شناخته شود، برای آینده جبهه و برای آینده خود ما مهم باشد و این جبهه را فراگیرتر و مردمی تر کند. یکی اینکه جبهه ملی کمتر توانسته با اقتضای این جامعه ارتباط برقرار کند. در حدّ نخبه گرابی بسیار عمل میکند، در دانشگاهها، در مجامع علمی که شناخته شده است و هوادار دارد، ولی در مراحل پایین اجتماع کمی ضعف دارد و همینطور تا حدودی در ارتباط با جوانان.

شما نکته ای، جبهه ملی در طول چندین سال گذشته شاید در احوال نماینده ای به آنصورت نداشته، ولی الابه اهتمام جوانان میتواند این نمایندگی را بدست بیاورد و این جوانان باید این را هدایت بجایی کنند که بتواند پایگاه برای آن بوجود بیاورد و این برای جبهه ملی باید میومند و فرخنده باشد که جوانانی به این گرایش پیدا میکنند. اگر جبهه ملی بتواند ارتباطش را با جوانان بیشتر برقرار کند، حتماً پایگاه اجتماعی مهمی برای خود

میواند بدست بیاورد....
امروز جبهه ملی ایران باید بتواند ارتباط گسترده ای با قشرهای اجتماع برقرار کند. جامعه ایران یک جامعه توده ای بویستی است، یعنی جامعه نخبه نیست. امروز مطالبات مردم اثر گذار بر نخبگان است. در سال این حرکت سریع مردم است که نخبگان را بطرف جبهه میکشد، نه بالعکس. پس امروز جبهه ملی اگر بتواند با قشر پایین جامعه ارتباط برقرار کند، میتواند آینده خودش را در سامان دهد و در تحولات سیاسی آینده موثر باشد. اصولاً انتقاد من نه به جبهه ملی بلکه به روشنفکری ایران است. جریان روشنفکری ایران از روز اول توان ارتباط برقرار کردن با مردم نداشته، خودش را در یک قاپ شیشه ای بزرگی در بالا نگهداشته و بدون اینکه جامعه خود را بشناسد، تر داده. به علت عدم ارتباط بین روشنفکران و نخبگان ایران با عامه مردم، همیشه قدهای استبدادی توانسته اند فاصله بیاندازند بین این دو گروه و به مطامع خود دست پیدا کنند....

در بخش دیگری از مراسم، استاد عبدالعلی ادیب پرومند رئیس شورای مرکزی و هیئت رهبری جبهه ملی ایران بیان خود را از طریق تلفن خطاب به حاضران اعلام داشتند:

گرداندگان محترم سازمان پیشگامان آزادی. از اینکه شما جوانان غیور و وطنخواه به حکم عواطف ملی و احساسات آزادیخواهانه، پنجاه و سه سالگی بنیادگذاری جبهه ملی ایران را به پیشوایان دکتی محمد مصدق جشن گرفته اید، از سوی همه اعضای جبهه مرکزی و شورای رهبری جبهه ملی از شما تشکر و به شما درود میفرستد و امیدوارم که به پاری بخدا و شما جوانان غیرتمند و ایراندوست، ما همه در مسیر هدفهای جبهه ملی که استقرار حکومت قانون است و تأمین آزادی ملی، توفیق حاصل کنیم. خداوند شما را نگاهان و نگهدارند.

در ادامه جلسه دکتر الهامی به پرسشهای حاضران پاسخ گفتند. و در پایان مراسم، حاضران از کتابخانه بزرگ سازمان پیشگامان آزادی ملت ایران دیدار بعمل آوردند.

**همه آزاداندیشان ایران در چهارمین سالگرد شهادت
مختاری و پوینده، دو اندیشمند گر اقتدر، به سوگ خواهند نشست**